

Skrót przedmiotowy konkursu
gGE -- 2018/2019
(numer porządkowy z kodowania)

Nr identyfikacyjny - wyjaśnienie

g – gimnazjum, symbol przedmiotu (np. GE – geografia), numer porządkowy wyniku z numeru stolika wylosowanego przez ucznia

WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY z geografii dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów 2018/2019

TEST ELIMINACJE SZKOLNE

• Arkusz liczy 11 stron i zawiera 22 zadania oraz brudnopis. • Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej. • Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem. • Odpowiedzi wpisuj długopisem bądź piórem, kolorem czarnym lub niebieskim. • Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. • W zadaniach zamkniętych prawidłową odpowiedź zaznacz stawiając znak X na odpowiedniej literze. • Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem X inną odpowiedź. • Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które umieścisz w miejscu do tego przeznaczonym. • Obok każdego numeru zadania podana jest maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania za prawidłową odpowiedź. • Pracuj samodzielnie. Postaraj się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania. • Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną. • Nie używaj pomocy (np. kalkulator), jeżeli nie pozwala na to regulamin konkursu. Powodzenia!	Czas pracy: 60 min.
---	---

Wypełnia Komisja Konkursowa po zakończeniu sprawdzenia prac

Imię i nazwisko ucznia

.....

Zadanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Razem
Punkty możliwe do uzyskania	2	2	2	4	4	3	4	2	3	3	4	
Punkty uzyskane												
Zadanie	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Punkty możliwe do uzyskania	3	4	6	1	4	4	3	3	3	3	3	70 pkt.
Punkty uzyskane												pkt.

Podpisy członków komisji sprawdzających prace:

1. (imię i nazwisko).....(podpis)

2. (imię i nazwisko).....(podpis)

Zadanie 1 (0 – 2p.)

Uporządkuj skale od najmniejszej do największej.

- a) 1mm - 20 m
b) 1: 3 000 000
c) 1cm - 150 m
d) 1: 250 000

.....→.....→.....→.....
 najmniejszanajwiększa

Zadanie 2 (0 – 2p.)

Rzeka Odra w rzeczywistości ma długość 853,6 km. Oblicz, jaka będzie długość tej rzeki na mapie w skali 1: 2 000 000.

Obliczenia:

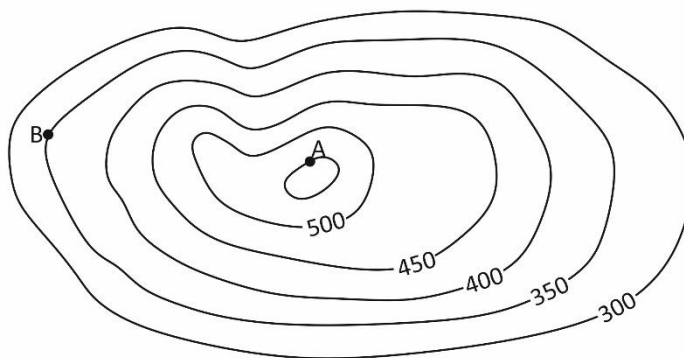
Odpowiedź:

Zadanie 3 (0 – 2p.)

Korzystając z zamieszczonej mapy poziomicowej wykonaj następujące polecenia:

- a) podaj wysokość bezwzględną punktu B –
- b) oblicz wysokość względną punktu A –

Obliczenia:

Zadanie 4 (0 – 4p.)

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F – jeśli jest fałszywa.

1.	Ziemia obraca się z zachodu na wschód, czyli w kierunku przeciwnym do wskazówek zegara.	P	F
2.	Prędkość liniowa punktów na powierzchni Ziemi w ruchu obrotowym maleje wraz z oddalaniem się na północ i południe od równika.	P	F
3.	Bezpośrednią konsekwencją ruchu obiegowego Ziemi są zmiany miejsca wschodu i zachodu Słońca.	P	F
4.	W ciągu całego obiegu wokół Słońca oś Ziemi zmienia swoje nachylenie do płaszczyzny orbity.	P	F

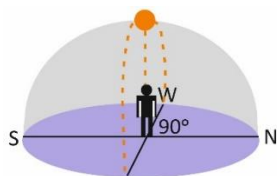
Zadanie 5 (0 – 4p.)

Na rysunkach przedstawiono widome drogi Słońca w dniach równonocy na różnych szerokościach geograficznych. Z podanych równoleżników oraz szerokości geograficznych wybierz właściwe i podpisz rysunki.

Równoleżniki: *równik*, *Zwrotnik Raka*, *Zwrotnik Koziorożca*, *koło podbiegunowe południowe*, *biegun północny*

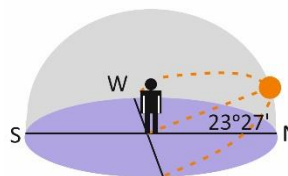
Szerokość geograficzna: $23^{\circ}27'S$, 0° , $66^{\circ}33'S$, $23^{\circ}27'N$, $90^{\circ}N$

a)

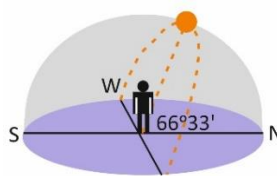
.....

b)

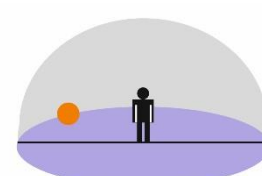
.....

c)

.....

d)

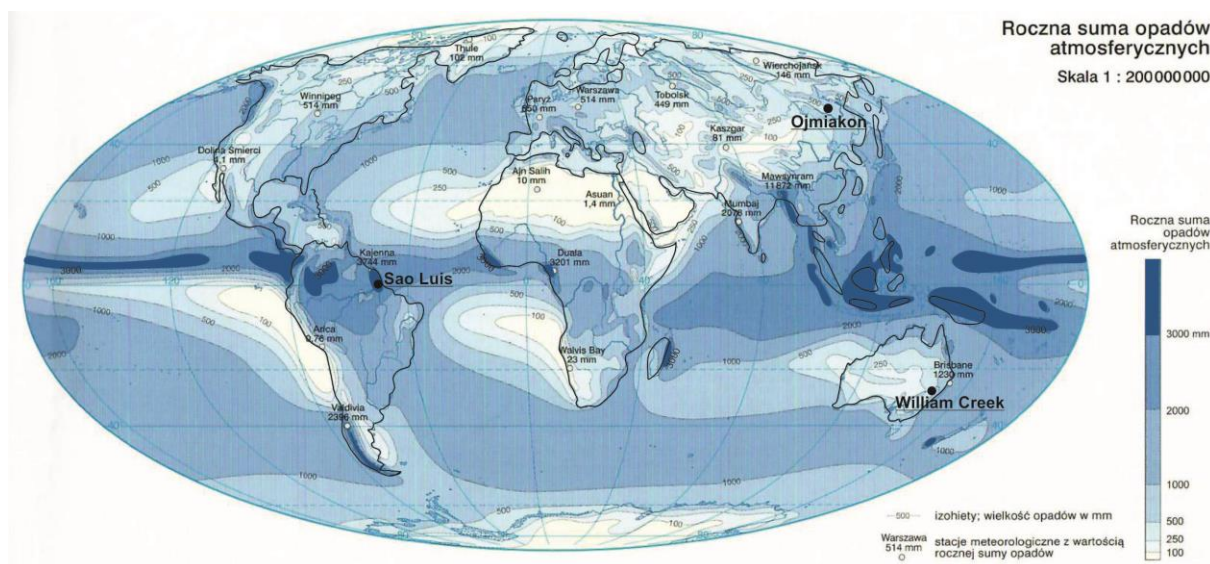
.....

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Świat bez tajemnic. Podręcznik do geografii dla gimnazjum. Klasa I; Wydawnictwo Szkolne PWN 2009

Zadanie 8 (0 – 2)

Na mapie konturowej podpisz państwa – sąsiadów Polski rozpoznanych w zadaniu 7.

Na podstawie mapy rozmieszczenia opadów wykonaj zadanie 9 oraz 10.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Atlas geograficzny Nowa Era 2012 oraz Świat bez tajemnic. Podręcznik do geografii dla gimnazjum. Klasa I; Wydawnictwo Szkolne PWN 2009.

Zadanie 9 (0 – 3p.)

Wielkość opadów na Ziemi jest bardzo zróżnicowana. Mapa przedstawia rozmieszczenie opadów na Ziemi. Wymień trzy prawidłowości dotyczące zróżnicowania opadów na kuli ziemskiej.

-
-
-

Zadanie 10 (0 – 3p.)

Uzupełnij tabelę według podanego wzoru. Dobierz podane informacje:

wielkość opadów: *duża, mała*

czynnik warunkujący wielkość opadów: *położenie na zwrotniku, kontynentalizm, położenie w strefie równikowej, zimne prądy morskie*

Miejscowość	Wielkość opadów	Czynnik warunkujący wielkość opadów
Zakopane	<i>duża</i>	<i>wysokość n.p.m.</i>
Sao Luis		
Ojmiakon		
William Creek		

Zadanie 11 (0 – 4p.)

Uzupełnij tabelę wg wzoru, dopisując do formy terenu czynnik rzeźbotwórczy oraz proces dzięki, któremu ona powstała.

Forma terenu	Czynnik rzeźbotwórczy	Proces rzeźbotwórczy
<i>mierzeja</i>	<i>działalność morza</i>	<i>akumulacja</i>
klif		
dolina U - kształtna		
sandr		
barchan		

Zadanie 12 (0 – 3p.)

Oblicz temperaturę powietrza na wierzchołku góry na wysokości 2500 m n.p.m., jeżeli w tym samym czasie u jej podnóża na wysokości 700 m n.p.m. temperatura powietrza wynosi 2 °C. Przyjmij, że temperatura powietrza zmienia się o 0,6 °C na każde 100 m różnicy wysokości.

Miejsce na obliczenia

Odpowiedź: Temperatura powietrza na wierzchołku góry wynosi °C

Zadanie 13 (0 – 4p.)

Na podstawie opisu rozpoznaj typ jeziora ze względu na genezę i uzupełnij tabelę, korzystając z zamieszczonych poniżej informacji.

Typ jeziora do wyboru: polodowcowe, reliktowe, przybrzeżne, tektoniczne.

Jezioro do wyboru: Jezioro Aralskie, Jezioro Bajkał, Morskie Oko, Jezioro Łebsko

Nr	Geneza	Typ	Przykład jeziora
1.	Wody wypełniły zagłębienia, które powstały w wyniku działalności lodowców.		
2.	Woda wypełnia pęknięcia skorupy ziemskiej, są one zazwyczaj długie i głębokie.		

Zadanie 14 (0 – 6p.)

Wymienione poniżej nazwy skał wpisz do tabeli zgodnie z podanym kryterium genezy skał.

Skały: *granit, piaskowiec, gnejs, bazalt, węgiel kamienny, gips, glina, marmur, sól kamienna*

Skały					
magmowe		osadowe			metamorficzne (przeobrażone)
głębinyowe	wylewne	okruchowe	organiczne	chemiczne	

Zadanie 15 (0 – 1p.)

Zaznacz właściwe dokończenie zdania (A lub B) oraz prawidłowe uzasadnienie (1 lub 2).

Źródło: <https://procesylitosfery.wordpress.com/2010/03/page/4/>

Schemat przedstawia ruch płyt litosfery. Jest to

A.	ryft	czyli proces	1.	podsuwania się płyty oceanicznej pod płytę kontynentalną.
B.	subdukcja		2.	rozsuwania się dwóch płyt oceanicznych lub kontynentalnych.

Zadanie 16 (0 – 4p.)

Na podstawie opisów rozpoznaj formacje roślinne na świecie oraz dobierz właściwy typ gleby, na której dana formacja występuje.

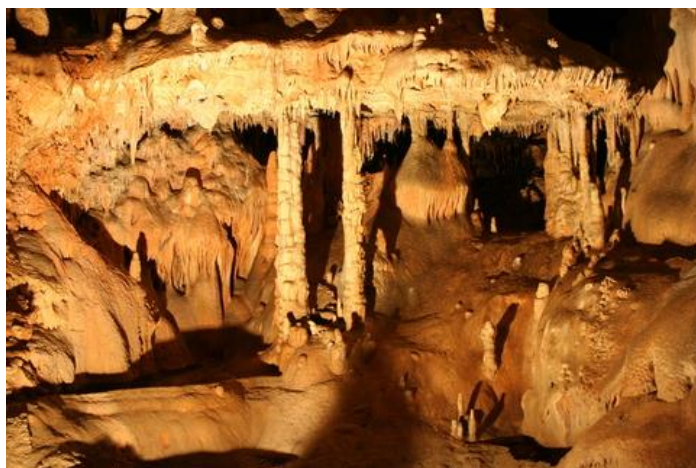
Typy gleb: czarnoziem, gleba bielnicowa, czerwonoziemi, szarozemi, gleba brunatna

Opis formacji roślinnej	Nazwa formacji	Typ gleby
W strefie tej występują bardzo małe opady a rośliny przystosowały się w bardzo różny sposób do niekorzystnych warunków. Niektóre wykształciły woskową substancję, która je chroni. Występują tu sukulent.		

Formacja trawiasta występująca w klimacie ciepłym kontynentalnym. Okres rozwoju roślin przypada głównie na wiosnę i jesień, ponieważ zimy są mroźne a lata suche i upalne.		
Wiecznie zielone lasy, nie wykazują sezonowego rytmu wegetacyjnego. Do najcenniejszych gatunków drzew występujących w tej formacji należą m.in. mahoniowiec i kauczukowiec.		
Lasy te wykształciły się na obszarach z krótkim okresem wegetacyjnym. Rosną tu głównie drzewa iglaste jak świerki, jodły oraz sosny.		

Zadanie 17 (0 – 4p)

Długotrwałe oddziaływanie czynników zewnętrznych powoduje, że skały tracą swoją spistość. Dzięki wietrzeniu przekształcają się w luźny materiał skalny albo zmieniają skład chemiczny. Materiał skalny, który powstaje w wyniku wietrzenia to zwietrzelina.

Źródło: http://www.epodreczniki.pl/reader/c/148602/v/latest/t/student-canon/m/iqgbOCqDkm#iqgbOCqDkm_d5e294

Korzystając z opisu oraz zamieszczonej fotografii wykonaj polecenia:

a) Podaj nazwę rodzaju wietrzenia, który doprowadził do powstania form widocznych na fotografii:

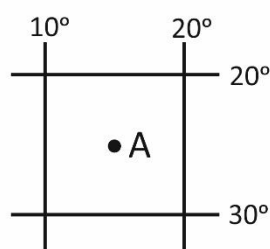
.....

b) Wymień trzy formy powstałe w wyniku wietrzenia widoczne na fotografii:

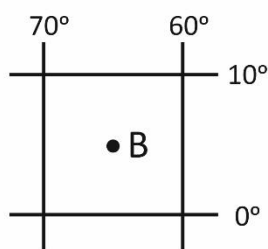
-
-
-

Zadanie 18 (0 – 3p.)

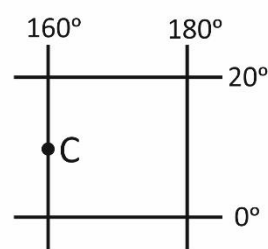
Określ współrzędne geograficzne punktów z dokładnością do 1°.

A.....

B.....

C.....

Zadania z literatury

Zadanie 19 (0 – 3p.)

Wymień trzy czynniki powodujące zagrożenie lasów w Polsce.

- a)
- b)
- c)

Zadanie 20 (0 – 3p.)

W celu rozwinięcia możliwości absorpcji lasów jest rozwijany w Polsce innowacyjny program tzw. Leśnych Gospodarstw Węglowych.

Wymień trzy przykłady działań podejmowanych w ramach tego projektu:

- a)
- b)
- c)

Zadanie 21 (0 – 3p.)

Dopasuj obiekty do miejsc ich występowania:

1. Synaj	a) Dolina Królowych
2. Teby	b) Klasztor św. Katarzyny
3. Atacama	c) pustelnia w masywie Ahaggar
4. Sahara	d) Chacabuco

1.....

2.....

3.....

4.....

Zadania 22 (0 – 3p.)

Współcześnie za mniej groźny sposób wykorzystywania pustyń uznawana jest turystyka.

Wymień trzy rodzaje turystyki rozwijającej się na pustyniach:

a)

b)

c)

Brudnopsis